

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по Технически науки за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 5.10 Химични технологии в Русенски университет „Ангел Кънчев“

1. Хронология на процедурата:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по Технически науки на 19.05.2017 г. (Протокол № 13) по Искане вх. № 282/16.05.2017 г.

На заседание, проведено на 22.06.2018 г. (Протокол № 16), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 17.05.2018 г. (Протокол № 9).

Експертната група, в състав:

1. проф. дн инж. Пантелей Денев – УХТ – Пловдив
2. проф. дхн инж. Асен Гиргинов - ХМТУ - София
3. инж. Гергана Спасова – докторант, ТУ-Варна

Наблюдаващ процедурата от ПКТН – проф. д-р инж. Георги Вълчев извърши проверка на оценяваната институция в периода 06.06 до 08.06.2018 г.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4/:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“

При обучението в ПН 5.10. се поддържа и развива качество, което е част от политиката за осигуряване на качеството в Русенския университет. Русенският университет има публично оповестени и документирани мисия, цели и задачи, които са в основата на политиката по качество и системно се актуализират. Публикувани са във външната и вътрешната уеб страници на университета <https://www.uni-ruse.bg/>, <https://local.uni-ruse.bg/>.

Филиал – Разград осъществява обучение в ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“, като информацията за ПН 5.10. Химични технологии е достъпна на уеб страницата на университета, раздел *Филиали* <https://www.uni-ruse.bg/university/branches>. Налична е *Стратегия за развитие на ПН 5.10. Химични технологии*, която съответства на стратегическите цели и приоритети на Русенския университет. Развитието и утвърждаването на професионалното направление в региона, като възможност за обучение на инженер – химици е основна стратегическа цел. В Северна България, единствено във Филиал – Разград се провежда обучение в ПН 5.10.

Дейността на ПН 5.10 във Филиал – Разград се подчинява на Системата по качество на образованието на Русенския университет. Тя обхваща дейността, свързана с управление на качеството на обучение и академичния състав. Основните документи, свързани с организацията, управлението и контрола на Системата по качеството на образованието са: Политика по качеството на Русенски университет „Ангел Кънчев“; Наръчник по качеството на Русенски университет и Одити. Налична е Стратегия за развитие на вътрешноуниверситетската система за осигуряване на качеството за периода 2017 –2020 г. Системата по качество е изградена и функционира в съответствие с изискванията на стандарта

БДС EN ISO 9001:2001. Нормативните документи на Русенския университет са публикувани в локалната мрежа в разделите Документи и Качество на образованието. Към м. април 2018 г. са приети 72 вътрешнонормативни актове (правилници, правила, стратегии, програми, статуты, методики, концепции) (<https://local.uni-ruse.bg/docs/index.php>)

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/ „Управление на качеството на образованието“

В Русенския университет функционира система за оценка, контрол и управление на качеството на образованието и на преподавателския състав. Организацията за управление на качеството на учебния процес и преподавателската дейност се базират на национални нормативни документи и вътрешни правилници, правила и др. Въведена е Система за управление на качеството на образованието в Русенския университет и са регламентирани връзките, взаимодействията и отговорностите на отделните нива. Периодично обсъждане и огласяване на резултатите, свързани с управление на качеството на образованието в ПН 5.10 се постига чрез провеждане на: одити, анкетни проучвания, годишни отчети, периодични анализи.

Целевите обучения по управление на качеството на образованието в Русенски университет се провеждат чрез: специализирани семинари и обучения; курсове, инструктажи, предоставяне на образователни и информационни материали в Локалната страница на университета; обмяна на опит.

Налице е етичен кодекс на преподавателите и служителите от Русенския университет от 2007 г. и е актуализиран през 2016 г. Той определя правилата за поведение на университетската общност, описани са и възможните конфликти на интереси (https://local.uni-ruse.bg/docs/html/Ndo_10_2016.htm).

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни

В Русенския университет има приета и съобразена с изискванията на ЗВО процедура за разработване и одобрение на учебната документация за всички ОКС и форми на обучение. Основните вътрешни документи са: Вътрешни правила за учебната дейност; Процедурни правила за утвърждаване на учебната документация; Указания за разработване на учебната документация; Указания за внасяне на промени в учебните планове за ОКС бакалавър и Вътрешна наредба за организация и провеждане на обучение в ОКС магистър (https://local.uni-ruse.bg/docs/vytr_docs.php).

Всички учебни планове за ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“ от ПН 5.10. Химични технологии са разработени и приети с участието на студенти и потребители на кадри. Достъпни са в интернет страницата на Русенския университет (<https://www.uni-ruse.bg/education/students/curriculum>).

В Русенския университет са налице вътрешни документи, в които са разработени процедури за наблюдение, анализ, оценяване и утвърждаване на учебната документация. Прилагат се „Процедурни правила за утвърждаване на учебната документация“ (https://local.uni-ruse.bg/docs/html/Ndo_14_2012.htm).

При разработването и актуализирането на учебните програми, авторите – хабилитирани преподаватели се консултират с изявени специалисти от бизнеса, както и търсят мнението на настоящи и завършили студенти. Специалисти от практиката са членове на Учебно-методичната комисия по ПН 5.10, изготвят становища, изразяват мнение чрез анкети. За

обсъждане на учебни програми, студенти са включени в катедрен съвет, Съвет на Филиала, Учебно-методичната комисия на професионалното направление, университетски анкети.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“

Обучението за образователно-квалификационна степен бакалавър и магистър в професионално направление 5.10. Химични технологии се провежда във Филиал-Разград, който е учебно-методично подчинен на Аграрно-индустриалния факултет на Русенския университет. Това е регламентирано в Правилника за дейността на Филиалите на Русенски университет (https://local.uni-ruse.bg/docs/html/Ndo_31n.htm). Пряка отговорност за организацията на учебния процес носи катедра Химия и химични технологии.

Налице е организация за включване на студентите в практически занимания, които стимулират тяхната творческа активност чрез: Изнасяне на част от практическите упражнения по профилиращи дисциплини на територията на фирми, работещи в областта на химичните технологии, с цел използване на тяхната база (Антибиотик-Разград АД; Амилум-България ЕАД; Биовет – клон Разград АД); Регламентираните по учебен план практики; учебна (след II семестър), учебно-производствена (след IV семестър) и специализираща (след VI семестър). Участие в проект Студентски практики, финансиран по ОП Развитие на човешките ресурси.

Практическото обучение е организирано от ментори от фирмите и от академични наставници от Филиала. Стимул за студентите са получените сертификати и грамоти за добрата работа и старание. Проучва се студентското мнение за степента на практическата им подготовка чрез университетски анкети 01-04: Проучване на студентското мнение за практическото обучение и 01-05: Проучване на мнението на завършващи студенти (бакалаври и магистри). Участие в ежегодната Студентска научна сесия като най-добрите студентски разработки се награждават.

Степента на заинтересованост на студентите за обучение по образователните програми се проучва чрез анкети които се провеждат всеки семестър. Те изразяват мнение относно: седмичния разпис на учебните занятия, посещаемостта на занятия, удовлетвореност от учебния план на специалността, наличие на помощ и контрол при самостоятелните разработки от преподавател, удовлетвореност от организацията на изпитните сесии, обективност на оценяване на знанията, трудовата дисциплина на преподаватели и студенти, участие в научни изследвания и приложни разработки, академичната етика и атмосфера в специалността и взаимоотношенията между студенти и студенти, между студенти и преподаватели, между студенти и администрация. 80% от обучаваните оценяват специалността си като класическа, модерна и перспективна. Ежегодно се прави анализ на резултатите, приемат се мерки за подобряване работата със студентите.

Всички анализи на резултатите от анкетните проучвания по семестри и по години са в локалната мрежа, раздел Качество на образованието, <https://local.uni-ruse.bg/docs/KOA/anketi.php>;

Между преподавателите и студентите от ПН 5.10 Химични технологии съществува динамична и прозрачна връзка по време на учебния процес, вкл. и до приключването му с провеждането на заключителната изпитна процедура. Всеки преподавател изготвя и спазва график за консултации, които са поне два часа седмично. Системата за провеждане на изпитните процедури е публично оповестена и всеки студент е информиран за критериите и методите за проверка и оценка на знанията и уменията по дадената учебна дисциплина.

Качеството на образователния процес се гарантира чрез провеждане на текущ мониторинг и периодично анализиране на резултатите. На мониторинг и анализ подлежат: учебната документация, учебният процес и участниците в него – студенти и преподаватели.

Мониторингът се осъществява чрез вътрешните одити и анкетни проучвания с участието на студенти, експерти, представители на бизнеса. Всеки семестър се провеждат вътрешни одити за състоянието на учебната документация.

В Наръчникът по качество е описан редът за разглеждане на жалби и възражения до Ректора. Жалби на студенти се разглеждат и в Комисията по етика, която е към Академичния съвет. Комисията по етика е създадена с цел спазване на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му спорове в университетската общност (https://local.uni-ruse.bg/docs/html/Ndo_10_2016.htm).

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG част 1 /1-10/: „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“

Работата по привличането, приема и адаптирането на българските и чуждестранните студенти и докторанти в Русенския университет „Ангел Кънчев“ е централизирана дейност, в която участват всички структурни звена. Информация за приема на студенти има в сайта на университета, откъдето се получава пълна и точна информация за специалностите, условията, изискванията и сроковете за кандидатстване (<https://www.uni-ruse.bg/admission/Pages/default.aspx>). Има възможност и за електронно кандидатстване (<https://online.uni-ruse.bg/>).

В Русенския университет са приети Процедурни правила за признаване в съответствие с държавните изисквания на придобита в чужбина степен на висше образование или период на обучение, завършени в чуждестранни висши училища, с цел продължаване на обучението в Русенския университет https://local.uni-ruse.bg/docs/word/ndo_29_2016.pdf. Тези правила са въведени с цел изпълнение на чл. 21, ал. 13 от Закона за висше образование и Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

Русенският университет има приети Вътрешни правила за мобилност по секторната програма Еразъм. Налице са над 100 двустранни споразумения по програмата Еразъм. Мобилността на студентите от Русенския университет е добра практика (www.uni-ruse.bg/international/mobility). Студентите, редовно обучение осъществяват мобилност по програма Еразъм, като преобладава едносеместриалната.

В Русенския университет функционира Център за кариерно развитие. Има изградена административна система за регистриране на реализацията на завършилите обучението си студенти. От 2012 г. е сформиран Клуб на възпитаниците на Филиал – Разград (Алумни клуб). Поддържат се контакти, както със самите възпитаници, така и с фирмите потребители на кадри.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“

В Русенския университет съществуват публично оповестени конкретни и прозрачни процедури, отговарящи на законовите изисквания за приемане на работа на квалифицирани преподаватели, осигуряващи обучението в професионално направление 5.10. Химични технологии. Налице са вътрешни документи за сформирани преподавателския екип, както и за поддържане и развиване на неговата професионална квалификация и академична кариера (https://local.uni-ruse.bg/docs/vytr_docs.php).

В Русенския университет функционира система за атестиране чрез Вътрешна наредба за атестирането на академичния състав, която е в съответствие с чл. 57 от ЗВО и чл. 16 от Закона за развитие на академичния състав.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

Научноизследователската дейност в професионално направление 5.10. Химични технологии е съобразена с изискванията на ЗВО , Правилника за дейността на Русенски университет „Ангел Кънчев” , Закона за насърчаване на научните изследвания, както и Стратегията за развитие на научноизследователската дейност на Русенски университет „Ангел Кънчев” за 2016-2020 г.

Изследователската дейност се реализира чрез финансиране от държавния бюджет - Фонд Научни изследвания на Русенския университет, Националния фонд за научни изследвания, национални и международни програми.

Научноизследователската дейност на преподавателите е елемент от цялостната им академична дейност и е нормативно заложен в длъжностната им характеристика. Съгласно Вътрешната наредба за атестирането на академичния състав на Русенския университет, научноизследователската дейност е един от основните показатели за отчет и оценка на преподавателя. Резултатите от научноизследователската дейност периодично се анализират и обсъждат на катедрени съвети и на Съвети на Филиала, включват се и в годишните отчети. Освен научните постижения, се отчитат и подобряването на материалната база, както и интегрирането на резултатите в учебната дейност, с цел повишаване качеството на обучение.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова“

За обучението на студентите от специалностите на професионалното направление се ползва материално-техническата база на Филиала и на Русенския университет, както на и водещи фирми в региона.

В Русенски университет е изградена Университетска компютърна мрежа (RUNet). Нейната дейност е регламентирана в Правилник за развитието и експлоатацията на университетската компютърна мрежа. Електронните комуникации, като: компютърни мрежи; класове; връзка с Интернет и др., са съсредоточени в Центъра за информационно и компютърно обслужване (ЦИКО). Те постоянно се обновяват и актуализират. Във Филиал – Разград е изградена безжична мрежа от ниво Eduroam, чрез която преподаватели и студенти могат да използват световната услуга Eduroam за WiFi достъп до мрежови ресурси. На потребителите във Филиала е осигурен достъп до ресурсите на ЦИКО Във фойето на Филиала е монтирана видео система, която е свързана с университетската. Студентите имат достъп до информационните ресурси на университета: Център за кариерно развитие, Център за дистанционно обучение Университетска библиотека (в т.ч. до електронните ресурси на библиотеката).

Библиотеката при Русенския университет „Ангел Кънчев” е една от най-големите научни библиотеки в Североизточна България с висока степен на автоматизация. Достъпът до нейните фондове е изцяло съобразен с учебния график на студентите. Дейността на библиотеката е регламентирана чрез Правилник за устройството и дейността на университетската библиотека на Русенски университет „Ангел Кънчев“ (https://local.uniruse.bg/docs/word/ndo_21_2016.pdf).

В Русенския университет е създадена подходяща среда за дистанционно обучение. От 2013 г. той има акредитация на средата за Дистанционната форма на обучение. Изграден е Център за дистанционно обучение (ЦДО) към Университета. Един от органите за управление на ЦДО е Съветът за дистанционно обучение.

Налице е платформа за дистанционно обучение e-Learning Shell, която е собствена разработка на Русенски университет.

ЦДО организира периодично семинари за обучение на преподавателите, с цел повишаване квалификацията им в областта на електронното и дистанционното обучение.

Във Филиал – Разград не се провежда дистанционно обучение, но в професионалното направление за традиционното обучение се използват учебните ресурси, платформата за дистанционно обучение и наличните информационни продукти в Университета.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“

В Русенски университет управлението на информацията е организирано чрез събиране, анализиране, обсъждане и огласяване на резултатите, свързани с управлението на качеството на обучението. Събират се данни за студентската популация, за развитието на студентите (успех, процент отпаднали), студентското мнение за програмите, учебните ресурси, наличието на подкрепа за студентите, реализацията и професионалното им развитие, както и информация за мнението на потребителите за подготовката на випускниците.

За реализиране на функционираща система за връзка с дипломираните от професионалното направление се създава база данни на випускниците. Данните за завършилите студенти се събират чрез телефонни проучвания, чрез поддържане на контакти с випускниците и фирмите, ползващи кадри от професионалното направление. Създадените база данни на випускниците се поддържат с цел проследяване реализацията и развитието им.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

Актуална и пълна информация за дейностите в професионално направление 5.10. Химични технологии има на Web – адреса на Русенския университет www.uni-ruse.bg, в страницата на Филиал – Разград <https://www.uni-ruse.bg/Branches/Razgrad/Pages/default.aspx>.

Информацията за професионалното направление е насочена към: кандидат-студентите, обучаваните в момента студенти, випускниците, работодателите и обществеността.

Има налична информация за „жизнения“ цикъл на обучението на студентите.

Условията за обучение, квалификационните форми и перспективите на професионално направление 5.10. Химични технологии са достъпни на Web – адреса на Русенския университет, както и в страницата на Филиал – Разград

Филиалът участва в организирането и провеждането на ежегодната Научната конференция на Русенския университет и Съюза на учените в две секции: Химични технологии и Биотехнологии и хранителни технологии. В секциите с доклади вземат участие и колеги от сродните висши училища в страната и чужбина. Докладите на всяка секция се публикуват в отделна серия на конференцията. Периодично се провеждат научни семинари, на които преподавателите и докторантите докладват за тяхната научна дейност и се обсъждат въпроси, свързани с бъдещата научна работа.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“

Съществува система за управление и мониторинг на качеството на образователния процес. Обект на мониторинг и управление са: състоянието на учебната документация, студентската активност и развитието им по време на обучението, качеството на преподаване, динамиката на образователната среда, мнението на студентите за качеството на знанията, организацията на учебния процес, методите на преподаване и възможностите за професионална реализация на студентите.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“

Специалностите във Филиал – Разград от ПН 5.10. Химични технологии, по които се провежда обучение и за които се извършват самооценки и външни одити са три: Химични технологии – ОКС „Бакалавър” и в ОКС „Магистър” – Силикатни материали и Фармацевтични и козметични продукти.

Резултатите, показващи усъвършенстване и развитие на дейността в ПН 5.10. след САНК, са представени в Доклад за изпълнение на задължителните препоръки на НАОА от предходната процедура за програмна акредитация на ПН 5.10. Химични технологии.

Резултатите от работата по дейностите за изпълнение на препоръките показват целенасоченост и стремеж на колектива към развитие и утвърждаване на професионално направление Химични технологии във Филиал-Разград.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **22.06.2018 г.**, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионални направления по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА “Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по Технически науки взе следното

РЕШЕНИЕ:

- 1. Дава програмна акредитация на професионално направление 5.10 Химични технологии, област на висше образование 5. Технически науки, в Русенски университет „Ангел Кънчев“, на основание обща оценка: 9,11 (девет цяло и единадесет стотни), за образователно-квалификационни степени „бакалавър” по**
  - Химични технологии – редовна форма на обучение;**
  - „магистър” по**
    - Фармацевтични и козметични продукти - редовна и задочна форми на обучение;**
    - Силикатни материали - редовна и задочна форми на обучение**
- 2. Сроктът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години, в съответствие с чл. 79, ал. 4 от ЗВО.**
- 3. Определя капацитет на професионалното направление 5.10 Химични технологии в Русенски университет „Ангел Кънчев“, както следва:**
  - за ОКС „бакалавър“ – 160 студенти, редовна и задочна форми на обучение;**
  - за ОКС „магистър“ – 80 студенти, редовна и задочна форми на обучение;**
  - Общо за професионалното направление – 240 студенти.**

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: пълно съответствие.

Постоянната комисия по технически науки формулира следните **препоръки:**

1. Да продължи обновяването на материалната база.

Срок:постоянен, с ежегодно отчитане.

2. Да се активизира публикационната дейност, като публикациите се насочат към индексирани списания.

Срок:постоянен, с ежегодно отчитане.

**Председател на ПКГН : .....
(проф. д-р инж. Р.Иванов)**